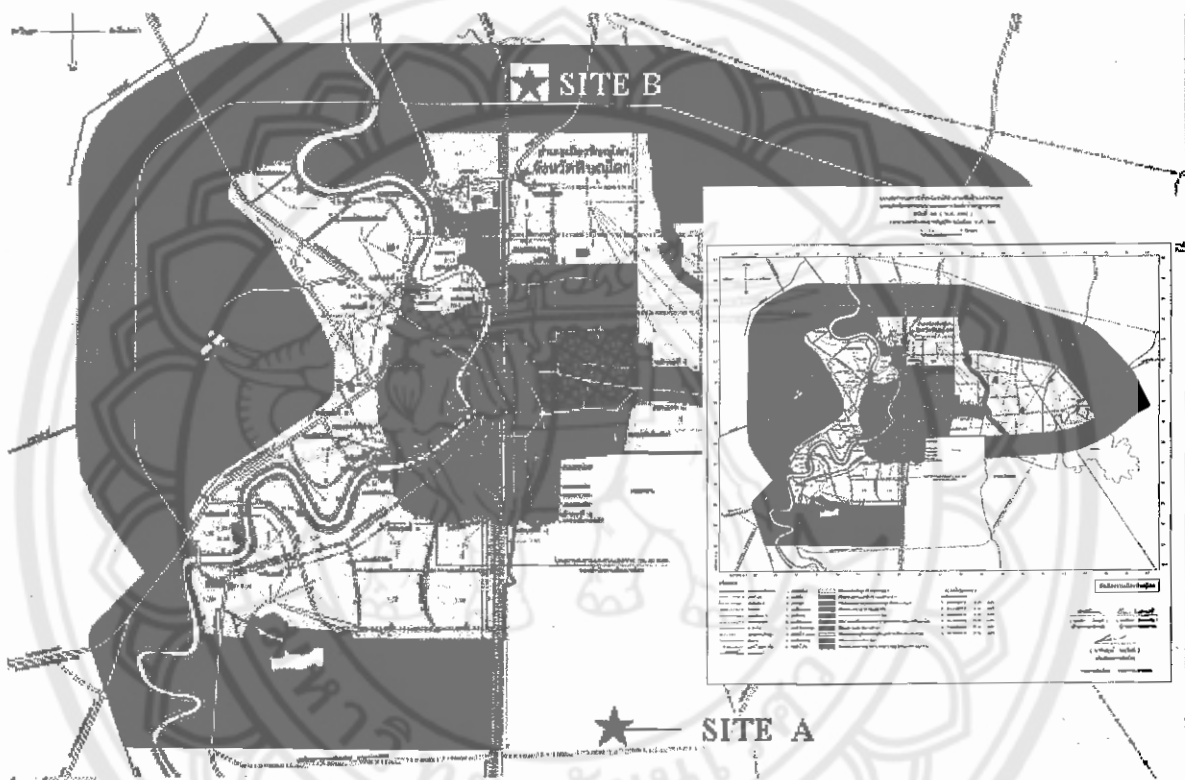

บทที่ 4 การวิเคราะห์รายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบ

การวิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพแวดล้อมโครงการ

วิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ

รูปภาพ 76 ตำแหน่งที่ตั้งโครงการ SITE A และ SITE B

เขตสีเหลือง		ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย
เขตสีส้ม		ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง
เขตสีแดง		ที่ดินประเภทพาณิชยกรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก
เขตสีเขียว		ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมเฉพาะกิจ
เขตสีเขียว		ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม
เขตสีเขียวอ่อน		ที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
เขตสี เขียวมะกอก		ที่ดินประเภทสถาบันการศึกษา
เขตสี น้ำตาลอ่อน		ที่ดินประเภทอนุรักษ์เพื่อส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม
เขตสีเทาอ่อน		ที่ดินประเภทสถาบันศาสนา
เขตสีน้ำเงิน		ที่ดินประเภทสถาบันราชการ การสาธารณูปโภค สาธารณูปการ

1. เกณฑ์ในการเลือกทำเลที่ตั้งโครงการ นักวิชาการพบว่า อาคารพิพิธภัณฑ์จะประสบความสำเร็จได้ต้องขึ้นอยู่กับที่ตั้งของโครงการ

- 1.1. ตั้งอยู่ใกล้ศูนย์กลางของเมือง

SITE A อยู่ห่างจากตัวเมืองพิษณุโลก 10 กิโลเมตร

SITE B บริเวณสะพาน และทางรถไฟ ถนนใกล้ถนนเลียบเมือง ทางไปเต็งหนาม ตำบลในเรือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

- 1.2. ลักษณะภูมิประเทศ มีสถานที่กว้างขวางพอสมควร เหมาะสำหรับการขยายตัว และการจัดแสดงกลางแจ้ง การระบายน้ำ สภาพดิน

SITE A เป็นพื้นที่ขนาด 175 ไร่ มีถนนหลวงผ่าตรงกลาง พื้นที่เป็นระดับ บริเวณโดยรอบเป็นทุ่งนาที่ได้รับการจัดสรรเรียบร้อยแล้ว มองเห็นภูเขา 2 ลูก เอียงกันคนละฝั่งถนน ด้านหลังที่ดินเป็นคลอง แต่มองไม่เห็นจากด้านหน้า เพราะเนื้อที่กว้างใหญ่ ที่ดิน 2 ฝาก มีขนาดใกล้เคียงกัน ในการออกแบบต้องพิจารณาให้ความสำคัญ และความหนาแน่นเพียงฝั่งเดียว โดยฝั่งตรงข้ามให้ลักษณะภูมิสถาปัตย์ที่เสริมให้ผังโครงการหลักดูเด่นขึ้น

SITE B เป็นพื้นที่ขนาด 6 ไร่ ได้รับการถมปรับแต่งที่ดินแล้ว สภาพที่ดินเป็นทุ่งนาโล่ง มองเห็นอาคารข้างเคียงที่เป็นหอพัก และโรงแรม

- 1.3. การได้มาของที่ดิน

SITE A เป็นที่ดินของจำทวี และภรรยา

SITE B เป็นที่ดินของจำทวี และภรรยา โดยพื้นที่อื่นโดยรอบอีกประมาณ 20 ไร่เป็นของญาติพี่น้อง และบุตรที่สามารถซื้อได้ทั้งหมด

- 1.4. การเข้าถึง มีถนนซึ่งยานพาหนะสามารถเดินทางไปได้สะดวก

SITE A ถนนที่เข้าถึงที่ดิน เป็นทางโท เป็นทางโทยี่เลี้ยวมาจากเส้นทางทางท่องเที่ยวแบบธรรมชาติ เส้นทางเชื่อมต่อไปยังสถานศึกษาต่างๆ

SITE B ใกล้กับสะพานข้ามคลอง จึงต้องให้รถเลี้ยวเข้าทางอื่น ที่มีไซ้ด้านที่ติดถนนใหญ่

- 1.5. มีรถประจำทางผ่านเป็นประจำ

SITE A มีรถโดยสารประจำทางผ่าน

SITE B ไม่มีรถโดยสารประจำทางผ่าน แต่มีรถโดยสารระหว่างจังหวัดผ่านประจำ

- 1.6. ความเป็นศูนย์กลาง อยู่ในเส้นทางของการท่องเที่ยว และศูนย์กลางการศึกษา

SITE A อยู่ในเขตการขยายตัวด้านการศึกษา อยู่ห่างจากชุมชนเดิม เมื่ออาคารสร้างเสร็จจำเป็นจะต้องเป็นศูนย์กลางของพื้นที่เสียเอง

SITE B อยู่ในเส้นทางที่มีศักยภาพทางด้านการท่องเที่ยว ตั้งอยู่ชายชุมชนเมือง รองรับปริมาณคนจากย่านศูนย์กลางต่างๆ

- 1.7. มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และสุนทรียภาพของประวัติศาสตร์ สุนทรียภาพเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม บอกแหล่งที่ตั้งและการเข้าไปสู่อาคาร อยู่รายล้อม และสัมพันธ์กับศูนย์วัฒนธรรมและการท่องเที่ยว

SITE A มีสภาพธรรมชาติเป็นฉากของอาคาร ส่วนหนึ่งแบ่งเป็นพื้นที่เลี้ยงไก่ชนของบุตรชายจำทวี

SITE B ใกล้กับที่ตั้งเดิมของพิพิธภัณฑสถาน ทำให้กลุ่มบริษัททัวร์สามารถจัดผังการท่องเที่ยวได้ง่าย หากก่อสร้างที่นี่จะไม่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มผู้ใช้โครงการเดิมมากนัก ใกล้ศูนย์อนุรักษ์ไก่ชนนครสวรรค์ (เหลียงนางขาว)

1.8. อยู่ในเขตที่ผังเมืองกำหนดไว้

ที่ดินที่ครอบครองบริเวณเขตเตรียมไว้ทั้ง 2 ที่อยู่ในเขตสีเขียวอ่อน ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม หากมีการก่อสร้างอาคารสาธารณะ จะมีการปรับ ดังนั้น โครงการใหม่ต้องมีศักยภาพทางด้านเศรษฐกิจ หากมีการเปลี่ยนแปลงโดยได้จากหลังบรรยายภาคท้องถิ่นจริงๆ ย่อมมีรายได้คุ้มค่ากับการจ่ายค่าปรับนี้

SITE A อยู่ในเขตอำเภอวังทอง

SITE B อยู่ในเขตอำเภอเมือง

1.9. สาธารณูปโภค สาธารณูปการ ใกล้กับองค์การดับเพลิง สถานีตำรวจ และเขตที่อยู่อาศัยของประชาชน เพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัย ไฟฟ้าระดับถนน สัญญาณเครื่องหมายต่างๆ

SITE A สภาพแวดล้อมล้อมรอบด้วยธรรมชาติ ไม่มีอาคารถาวรใดๆ อยู่ในทิศทางการขยายตัวด้านการศึกษา มีไฟฟ้า และน้ำประปาเข้าถึง โดยสะดวก

SITE B สภาพแวดล้อมมีอาคารโดยรอบบ้าง อยู่ในเขตการขยายตัวของจังหวัด มีไฟฟ้า แต่จำเป็นต้องใช้ระบบเจาะน้ำบาดาลเข้ามาใช้ในโครงการ

1.10. ความปลอดภัย ไม่อยู่ในย่านที่เกิดอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม อากาศเสีย อัคคีภัย โจรภัย ฯลฯ

ภายในโครงการใหม่มีโรงหล่อพระประธาน ซึ่งแห่งเดิมอยู่ภายในเมือง หากย้ายมาจะช่วยให้อากาศดีขึ้น ชุมชนมากยิ่งขึ้น วัดอุทิศของโรงหล่อส่วนหนึ่งสามารถหมุนเวียนกลับมาใช้ได้ จึงไม่ก่อมลภาวะมากนัก

ทั้งสองแห่งเป็นพื้นที่ที่เป็นทุ่งนา ซึ่งมีโอกาสเกิดอัคคีภัยได้ในหน้าแล้ง และอากาศขึ้นในหน้าฝน จึงควรคำนึงถึงการสงวนรักษาวัตถุที่จัดแสดง

อากาศโดยรอบบริสุทธิ์กว่าที่ตั้งเดิมในปัจจุบัน

SITE A เปื้อนมากเสี่ยงต่อโจรภัย

SITE B ปานกลาง

1.11. สิ่งดึงดูด เชื้อเชิญ

SITE A มีสภาพธรรมชาติเป็นฉากของอาคาร

SITE B ใกล้กับที่ตั้งเดิมของพิพิธภัณฑสถาน ทำให้กลุ่มบริษัททัวร์สามารถจัดผังการท่องเที่ยวได้ง่าย หากก่อสร้างที่นี่จะไม่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มผู้ใช้โครงการเดิมมากนัก

1.12. ความหนาแน่นของประชากร

SITE A น้อยมาก

SITE B น้อย

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบที่ตั้งโครงการ

1 = น้อย

2 = ปานกลาง

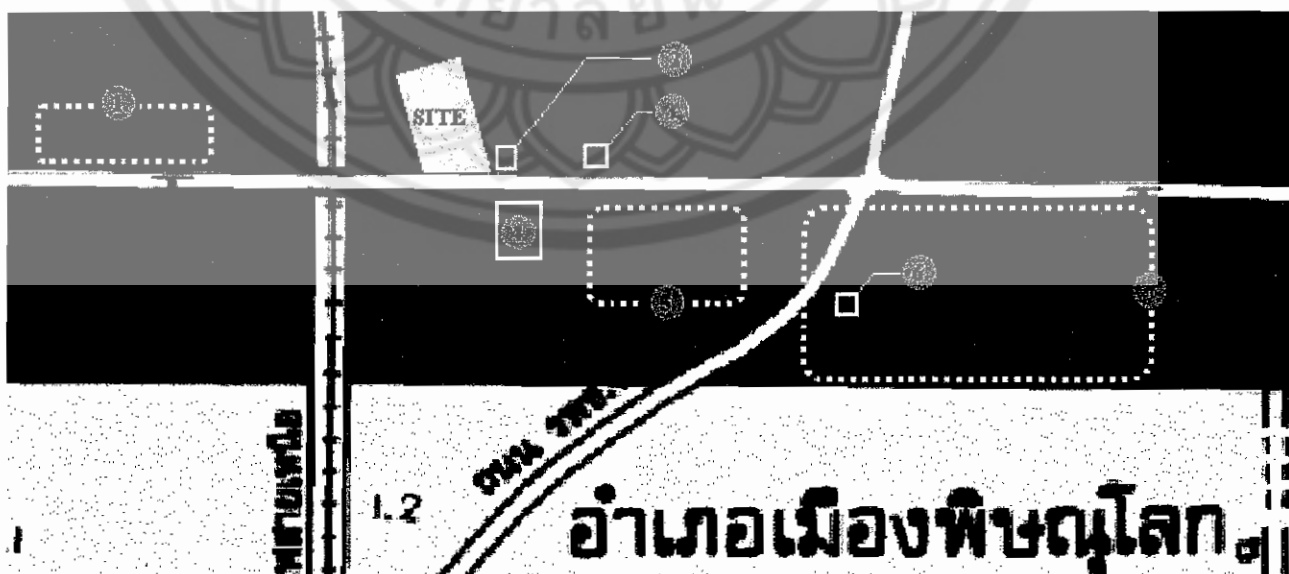
3 = มาก

ตาราง 6 เปรียบเทียบศักยภาพของทำเลที่ตั้งโครงการ

ศักยภาพ	site A	(x)credit	site B	(x)credit
1. ใกล้เคียงศูนย์กลางของเมือง (3)	1	3	3	9
2. ลักษณะภูมิประเทศ (3)	2	6	3	9
3. การได้มาของที่ดิน (1)	3	3	2	2
4. การเข้าถึง (3)	3	9	2	6
5. มีรถประจำทางผ่านเป็นประจำ (1)	3	3	1	1
6. ความเป็นศูนย์กลาง (3)	2	6	3	9
7. คุณทรียภาพ (3)	3	9	2	6
8. ในเขตที่ผังเมืองกำหนด (1)	1	1	2	2
9. สาธารณูปโภค (3)	2	6	3	9
10. ความปลอดภัย (2)	1	2	2	4
11. สิ่งดึงดูดเชื้อเชิญ (3)	2	6	3	9
12. ความหนาแน่นของประชากร (2)	1	1	2	2
รวม		55		68

สรุปที่ตั้งโครงการ SITE B

3. สภาพแวดล้อมโดยรอบที่ตั้งโครงการ

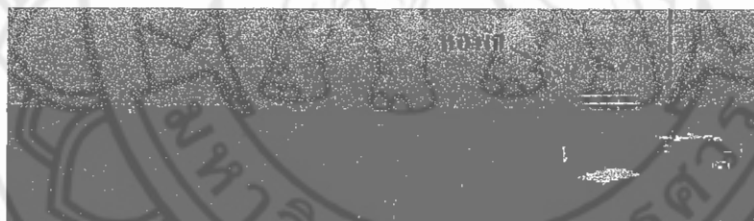

รูปภาพ 93 สภาพแวดล้อมโดยรอบที่ตั้งโครงการ SITE B

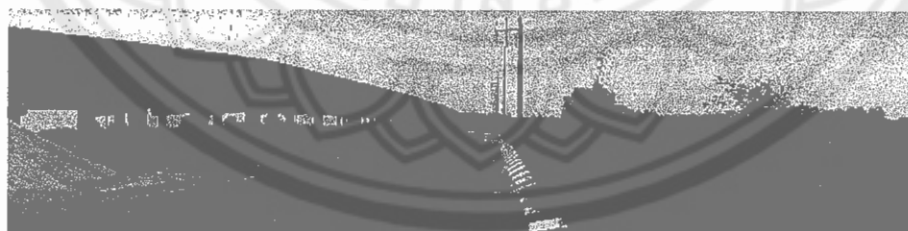
- (1.) อุทยานกรมเกี่ยวกับวัสดุก่อสร้างในครัวเรือน - อีซูบล็อก - เสาสำเร็จรูป
 - (2.) หอพัก
 - (3.) โรงแรม
 - (4.) สวนสกุลรัตน์
 - (5.) หมู่บ้านจัดสรร
 - (6.) ศูนย์อนุรักษ์ไก่ชนนครสวรรค์(เหลื่องหางขาว)
 - (7.) ย่านฟาร์มไก่ชน
4. ประมวลภาพ - ทัดนี้ภาพร่มรื่น มุมมองกว้างไกล(PANORAMA) ที่ดินหน้ากว้าง สภาพที่ดินเดิม เป็นที่นาให้เช่า ดินเป็นดินเหนียว ชุ่มน้ำ เหมาะสำหรับการปลูกข้าว พืชพรรณเดิมแทบไม่มีไม้ยืนต้น¹ สภาพระดับพื้นที่เป็นลุ่ม ยกเว้นส่วนด้านหน้า ถม 1 ไร่ มีสระน้ำขุดเพื่อรองรับแนวการไหลของน้ำด้านหลัง ภายใต้โครงการไม่มีอาคารก่อสร้างภายในจึงไม่ต้องรื้อถอนใดๆ

รูปภาพ 78 มุมมองจากด้านหน้าโครงการ

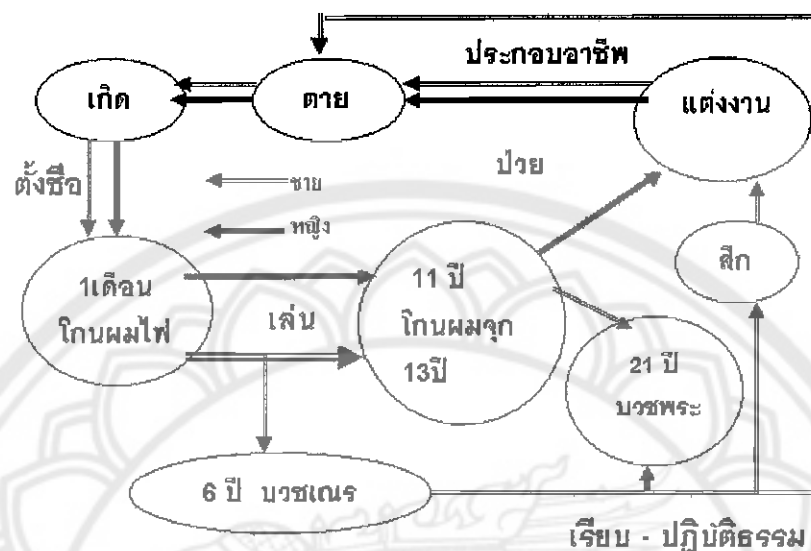
รูปภาพ 79 หอพักขนาด 24 ห้อง บริเวณด้านข้างโครงการ

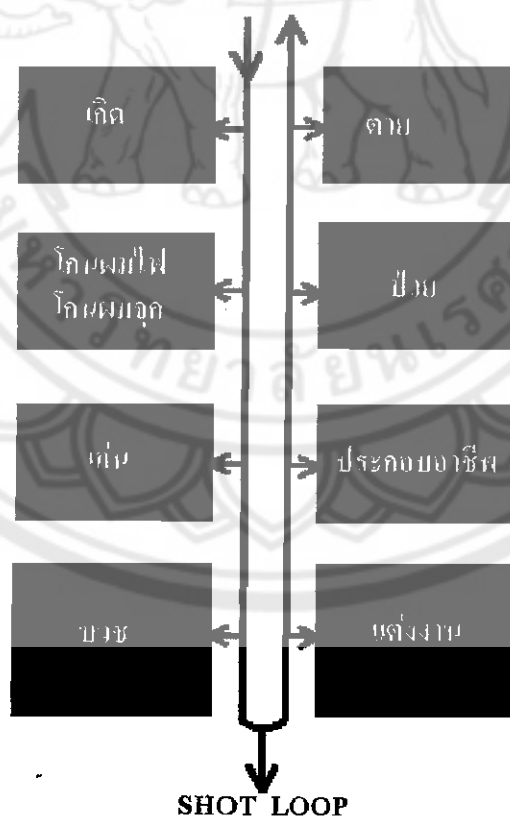
รูปภาพ 80 จุดตัดระหว่างทางหลวงแผ่นดินสายตาก-ขอนแก่น (12)กับถนน รพช. 11018

¹ ภาคผนวก ค - 2 - 3 การออกแบบ ภูมิสถาปัตยกรรม (LANDSCAPE)

การวิเคราะห์แนวความคิดในการออกแบบโครงการ

รูปภาพ 81 แผนผังวงจรชีวิตแต่ละช่วงวัยของชาวไทยในอดีต²

รูปภาพ 82 หมวดการจัดแสดงงานหมุนเวียน

² สรุปจากหนังสือ ประเพณี และศาสนาในไทย (THAI CUSTOMS AND RELIGIONS) , 2544

เป็นการรวบให้เกิดหมวดหมู่การจัดแสดง ที่มีความคล้ายคลึงกัน แม้จะมีการสลับกันในช่วงของเวลาจริงตามแผนผัง 1 ก็ตาม โดยจะมีการเปลี่ยนระบบการเดิน

แม้จะมีแนวความคิดหลักในการจัดหมวดหมู่การจัดแสดงแล้วก็ตาม หากแต่กลุ่มผู้เข้าชม นิทรรศการที่เป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษา โดยส่วนที่เป็นนักเรียนมัธยมเป็นกลุ่มที่มีมากที่สุด เป็นชาวไทยที่มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิถีชีวิตพื้นบ้านอยู่แล้ว การดึงดูดความสนใจให้เด็กกลุ่มนี้ นอกจากการใช้เทคนิคการจัดแสดงสำหรับเด็ก ยังต้องมีแนวความคิดเสริมร่วมในการทำงาน เพื่อดึงดูดความสนใจของเด็ก จึงคิดมาจากเอกลักษณ์ของ รูปภาพใน บัตรอวยพร และของที่ระลึกของพิพิธภัณฑ์ของที่ระลึกของพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจันทวี ๔ มีเอกลักษณ์คือ จัดพิมพ์ภาพลายเส้น ฝีมือบุตรสาวจันทวี เป็นภาพล้อเกี่ยวกับคำศัพท์ที่เกิดขึ้นจากข้าวของเครื่องใช้พื้นบ้านต่างๆ สามารถนำมาใช้เป็นแนวคิดในการจัดแสดงได้ จึงได้หาคำศัพท์เพิ่มเติม พื้นบ้านจันทวีฯ ที่ตีความจากสำนวน สุภาษิตต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งของเครื่องใช้ มาใช้กับการจัดแสดงเป็นหมุนเวียน สำหรับเป็นวิธีการวางวัตถุที่ผิดปรกติ ตามสำนวน สุภาษิตนั้น หรือใช้เป็นหัวข้อในกิจกรรมต่างๆ ด้วย ³

การวิเคราะห์ข้อมูลด้านกิจกรรมโครงการ

การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านกิจกรรมโครงการ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้านผู้เข้าชมโครงการ เพื่อนำไปใช้ในการพิจารณาประกอบการออกแบบต่อไป

ข้อมูลวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยในโครงการ

กำหนดความต้องการของโครงการ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด

1. องค์ประกอบที่จำเป็นในโครงการประกอบด้วย

- 1.1 ส่วนดำเนินงาน เพื่อการบริหารดำเนินการทางธุรกิจและการศึกษา
- 1.2 ส่วนจัดแสดง หมายถึง ส่วนจัดแสดงงานถาวร (PERMANENT EXHIBITION)ชั่วคราว (TEMPORARY EXHIBITION) กลางแจ้ง (OUTDOOR EXHIBITION)
- 1.3 ส่วนเก็บรักษาสิ่งของ และอุปกรณ์ต่างๆ
- 1.4 ส่วนปฏิบัติการ เป็นสถานที่สาธิต การใช้งาน การสร้างสรรค์ผลงาน
- 1.5 ส่วนบริการ เพื่ออำนวยความสะดวกด้านต่างๆ

2. องค์ประกอบที่มีขึ้นเพื่อช่วยเหลือให้โครงการสมบูรณ์

เช่น ห้องสมุด ห้องเรียน ห้องบรรยาย ห้องประชุม AUDITORIUM ร้านอาหาร ฯลฯ โดยศึกษาจากพฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร และกำหนดจากสถาบันที่เกี่ยวข้อง

2.1 จากองค์ประกอบทั้ง 2 ข้อ สามารถสรุปเป็นส่วนต่างๆ ได้ดังนี้

- 2.1.1 ส่วนบริการสาธารณะ (PUBLIC SERVICES)
- 2.1.2 ส่วนบริการด้านการศึกษา (EDUCATIONAL SERVICES)
- 2.1.3 ส่วนการจัดแสดง (EXHIBITION HALLS)

³ดูภาคผนวก ภาคผนวก ค - 1 - 14 คำศัพท์ สำนวน สุภาษิตที่เกี่ยวข้อง

- 2.1.4 ส่วนงานฝ่ายบริการ และธุรการ (ADMINISTRATIVE OFFICE)
- 2.1.5 ส่วนวิชาการ (CURATORIAL STAFF)
- 2.1.6 ส่วนคลังพิพิธภัณฑ์ (MUSEUM STORAGE)
- 2.1.7 ส่วนเทคนิค (TECHNICAL SECTION)
- 2.1.8 ส่วนประกอบโครงการ โรงหล่อพระ และพื้นที่เลี้ยงไก่ชน
- 2.2 รายละเอียดหน้าที่ใช้สอย และพื้นที่ใช้สอย โดยมีขั้นตอนดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ
 - 2.2.1 กำหนดหน้าที่ใช้สอย (FUNCTION) และที่ว่างที่ต้องการ (SPACE)
 - 2.2.2 กำหนดพื้นที่ส่วนต่างๆ จากความต้องการพื้นที่ใช้สอย (AREA REQUIRMENT)
 - ส่วนแสดงงาน กำหนดสิ่งที่จะจัดแสดง และรูปแบบการจัดแสดงที่เหมาะสมกับลักษณะการใช้งาน
 - ส่วนที่ทำการ กำหนดจำนวนบุคลากร และกิจกรรม
 - ส่วนปฏิบัติงาน หอประชุม กำหนดจากกิจกรรม จำนวนผู้ชม
 - พิจารณาเปรียบเทียบพื้นที่โครงการที่ได้มากับอาคารพิพิธภัณฑ์ภายในประเทศ และต่างประเทศ โดยคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้
 - 2.2.3 พิจารณาเปรียบเทียบพื้นที่โครงการที่ได้มากับอาคารพิพิธภัณฑ์ต่างประเทศ โดยคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้

การกำหนดหน้าที่ใช้สอยของส่วนต่างๆ⁴

1. ส่วนบริการสาธารณะ (PUBLIC SERVICES)

เป็นส่วนสำหรับบริการประชาชน ประกอบด้วย

- 1.1 โถงทางเข้า (ENTRANCE HALL) ควรมีความกว้างใหญ่ เพียงพอที่จะต้อนรับคนกลุ่มใหญ่ เป็นศูนย์กลางที่จะแจกจ่ายไปยังห้องอื่นๆ
- 1.2 ห้องอาหาร (CAFETERIA) ในส่วนของห้องอาหาร เฉพาะ จะไม่มีในพื้นที่โครงการเดิม เนื่องจาก โดยรอบพื้นที่โครงการเดิม มีร้านอาหารอยู่หลายร้าน มีพื้นที่บริเวณนั่งพักผ่อนให้รับประทานอยู่แล้ว และปริมาณเจ้าหน้าที่มีจำนวนน้อย ส่วนนั่งรับประทานอาหารจึงเป็นเพียง บาร์เล็กๆ หน้าร้านขายของที่ระลึกเท่านั้น
- 1.3 ห้องเครื่อง (MECHAIC ROOM)
 - A1 ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์
 - A2 ผู้เข้าใช้บริการสาธารณะ
 - B1 บุคลากรและผู้บริหารโครงการ
 - B2 พนักงานบริการภายในโครงการ
 - B3 บุคลากรจากภายนอก

⁴ดูรายละเอียดการคำนวณใน ภาคผนวก ง - 1 การคิดพื้นที่โครงการ

- (a) จากการวิเคราะห์ Architect's data,time saver , nufert arch.data
- (b) กฎหมาย เทศบัญญัติ มาตรฐานอาคารราชการ
- (c) Case study
- (d) หนังสืออื่นๆ

ตาราง 7 ส่วนบริการสาธารณะ (PUBLIC SERVICES)

รายการพื้นที่ใช้สอย	ผู้ใช้			พื้นที่(ตร.ม)			อ้างอิง
	ประเภท	จำนวน	พื้นที่/ คน	จำนวน	พื้นที่/ หน่วย	พื้นที่รวม	
1. ส่วนบริการสาธารณะ (PUBLIC SERVICES)							
1.1 โถงทางเข้า (ENTRANCE HALL)							
โถงทางเข้าออก (ENTRANCE & EXITS)	A1	38	0.6	1	33.60	33.60	(d)
ส่วนประชาสัมพันธ์ (INFORMATION AREA)	B1	2	3	1	8.4	8.4	(a)
ที่พักคอยและพักผ่อน (GENERAL LOBBY)	A1	48	.38	1	29.52	29.52	(a)
ที่จำหน่ายบัตรผ่านประตู (TICKET BOOTH)	A1,B1	2	3,1.2	1	4.2	4.2	(a)
สำหรับฝากของ (DEPOSITARY)	A1	1	3	1	10.2	10.2	(a)
ร้านของพิพิธภัณฑ์ (MUSEUM SHOP)	A1,A3	1	3	1	16	16	(c)
ร้านให้เช่าขาย (RETAIL SHOP)	A1,A3	1	3	5	12	80	(c)
ห้องน้ำ - ห้องส้วม (TOILETS)	A1,A2	24	1.2	2	22.5	45	(a),(b)
โทรศัพท์สาธารณะ (PUBLIC TELEPHONE)	A1	4	0.8	4	0.8	3.9	(d)
แผนผังแสดงส่วนของพิพิธภัณฑ์ (MUSEUM BOARD)	A1	2	0.6	1	2.88	2.88	(d)
1.2 ห้องอาหาร (CAFETERIA)							
พื้นที่ส่วนรับประทานอาหาร	A1	124	1.6	1	1.6	198.4	(a)
พื้นที่ครัว	A2	1	0.8	1	60	60	(a)
พื้นที่เคาน์เตอร์บริการ	A2	1	0.8	1	9	9	(a)
พื้นที่ขนถ่ายสิ่งของ	A2	2	0.8	1	18	18	(a)
ห้องน้ำ - ห้องส้วม (TOILETS)	A1	8	1.12	3	15	45	(a),(b)
1.3 ห้องเครื่อง (MECHAIC ROOM)							
ห้องควบคุม	B2	1	0.8	1	20	20	(c)
ห้องเครื่องต่างๆ	B2	1	0.8	1	500	500	(d),(c)

พื้นที่วางขยะ	B3	2	3	1	6	6	(c),(d)
1.4 พื้นที่จอดรถ (PARKING)							
ผู้โดยสารทั่วไป (PUBLIC PARKING)							
รถโดยสารขนาดใหญ่	A1	100	0.76	2	96	192	(c),(d)
รถยนต์	A1	85	0.76	29	25	725	(b),(d)
รถจักรยานยนต์	A1	212	4	106	4	424	(b),(d)
รถโดยสารประจำทาง	A1	6	1.2	1	7.2	7.2	(a)
เจ้าหน้าที่ (PRIVATE PARKING)							
รถตู้พิธภัณฑ์ 1 คัน	B1,B2	2	10	1	20	20	(b),(d)
รถยนต์	B1	12	0.76	12	25	300	(b),(d)
จักรยานยนต์	B1,B2	95	4	48	4	192	(b),(d)
รวม						2,950.3	

2. ส่วนบริการด้านการศึกษา (EDUCATIONAL SERVICES)

2.1 ส่วนการแสดง (PERFORMANCE)

- ห้องประชุมเอนกประสงค์ (FLEXIBIC AUDITORIUM) เป็นสถานที่สำหรับกิจกรรมทางการแสดงต่างๆ กิจกรรมทางการศึกษา การประชุม บรรยาย สัมมนา การฉายภาพยนตร์ และงานพิธีการต่าง จำนวนผู้ชมเป็นหมู่คณะสูงสุดคิดจากนักเรียนมัธยม 3 ห้อง และนักท่องเที่ยวเป็นกลุ่มทัวร์สูงสุด

2.2 ห้องบรรยาย และประชุมย่อย (MINITHEATER & LECTURE ROOM) สำหรับฉายสื่อสาระบบนิ่งต่างๆ เช่น SLIDE , VIDIO 150 คน 1.25 ตร.ม/ที่นั่ง

2.3 ห้องปฏิบัติการ (STUDIO & WORKSHOP) สำหรับฝึกอบรบภาคปฏิบัติ อีกทั้งสามารถเป็น WORKSHOP สำหรับวิทยากรได้ด้วย

2.4 ห้องสมุด (MUSEUM LIBRARY) สำหรับค้นคว้า ทั้งประชาชนทั่วไป นักเรียน นักศึกษา ในด้านข้อมูลความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องใช้ และวิถีชีวิตพื้นบ้านสมัยก่อนเป็นหลัก

ตาราง 8 ส่วนบริการด้านการศึกษา (EDUCATIONAL SERVICES)

รายการพื้นที่ใช้สอย	ผู้ใช้			พื้นที่(ตร.ม)			อ้างอิง
	ประเภท	จำนวน	พื้นที่/ คน	จำนวน	พื้นที่/ หน่วย	พื้นที่รวม	
2. ส่วนบริการด้านการศึกษา (EDUCATIONAL SERVICES)							
2.1 ส่วนการแสดง (PERFORMANCE)							
พื้นที่นั่ง	A1,A2	150	0.9	150	0.9	135	(a)
พื้นที่เวที	B3	15	3	1	60	60	(a),(d)
พื้นที่เตรียมการแสดงหลังเวที	B3	15	1.2	1	20	20	(c)
ห้องแต่งตัว	B3	15	0.68	1	15	15	(c)
ห้อง โปรเจคเตอร์ และ ควบคุมแสงเสียง	B1	1	25	1	25	25	(c)
โถงพัก (FORYER)	A1,A2	25	0.64	1	0.64	16	(a),(d)
ห้องน้ำ – ห้องส้วม	A1,A2	24	1.2	2	16	32	(a),(b)
ห้องเก็บของ	B3	1	9	1	9	9	(c)
2.2 ห้องบรรยาย และประชุมย่อย							
(MINITHEATER & LECTURE ROOM)	A1,A2	20	1.25	1	25	25	(c)
2.3 ห้องปฏิบัติการ (STUDIO & WORKSHOP)							
	A1	5	1.8	1	9	9	(c)
2.4 ห้องสมุด (MUSEUM LIBRARY)							
ชั้นวางหนังสือ	A1,B1	127	0.68	10	2.8	28	(b),(d)
ส่วนอ่านหนังสือ (READING AREA)	A1,A2	127	1.5	42	1.5	65.8	(a),(d)
ส่วนเรียนพิเศษ	A1,B1	5	3.2	1	16	16	(a),(d)
พื้นที่ทำงาน บรรณารักษ์	B1	3	17	1	12	53	(c)
พื้นที่ทางเข้าออก และทางสัญจร	A1,B1	127	-	1	40.50	40.50	(d)
รวม						549.3	

3. ส่วนการจัดแสดง (EXHIBITION HALLS)

3.1 ส่วนจัดแสดงงานถาวร (PERMANENT EXHIBITION) สำหรับส่วนการจัดแสดงงานถาวรนี้จะแยกออกมา สำหรับจัดเรื่องราวเกี่ยวกับจังหวัดพิษณุโลกโดยตรงทั้งหมด ซึ่งข้อมูลส่วนใหญ่จะไม่เปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด

3.2 ส่วนจัดแสดงงานหมุนเวียน (TEMPORARY EXHIBITION) และ ส่วนจัดแสดงงานกลางแจ้ง (OUT DOOR EXHIBITION) อยู่ร่วมกัน สลับกันไป ตามเนื้อหาที่จัดแสดง ส่วนนี้จะได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้นเรื่อยๆ เมื่อมีทุนสนับสนุนเพิ่มมากขึ้น มีการพัฒนา เช่น จากรูปภาพ เปลี่ยนเป็นภาพยนตร์เคลื่อนไหว หรือหุ่นจำลอง ดูรายละเอียดการวิเคราะห์ในภาคผนวก⁵

ตาราง 10 ส่วนการจัดแสดง (EXHIBITION HALLS)

รายการพื้นที่ใช้สอย	Boards	Model				Diorama		Equipment	
	4.3	3.2	9	18	6.3	16	1.6	9.5	
3. ส่วนการจัดแสดง (EXHIBITION HALLS)									
3.1 ส่วนจัดแสดงงานถาวร									
ลักษณะทางกายภาพเมืองพิษณุโลก									
สถาปนามิศาสตร์	1	-	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษา	2	-	-	-	-	-	-	-	-
สังคม และ เศรษฐกิจ	2	-	-	-	-	-	-	-	-
ประเพณีประจำจังหวัด	2	-	-	-	-	-	-	-	-
พิษณุโลกสมัยก่อนประวัติศาสตร์	2	-	-	-	-	-	1	-	-
ประวัติศาสตร์เมืองพิษณุโลก									
พระนเรศวร	1	-	-	-	-	-	-	-	1
พระราชวังจันทร์	2	-	-	-	-	-	-	-	-
กลุ่มชนพื้นถิ่นพิษณุโลก									
การอพยพตั้งถิ่นฐาน	1	-	-	1	-	-	-	-	1
ประเพณีพื้นบ้าน-ปกรังษัย	1	-	-	-	-	-	-	-	-
ประเพณีส่วนรวม	-	-	-	-	-	-	1	-	-
ประมวลภาพเหตุการณ์ไฟไหม้	1	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	15	-	-	1	-	-	2	2	

⁵ ภาคผนวก จ. หมวดหมู่การจัดแสดง

รวมพื้นที่	64.5	-	-	18	-	-	3.2	19
รวมพื้นที่ทั้งหมด	104.7							
3.2 ส่วนจัดแสดงงานหมุนเวียน (TEMPORARY EXHIBITION)								
และ ส่วนจัดแสดงงานกลางแจ้ง (OUT DOOR EXHIBITION)								
รายการพื้นที่ใช้สอย	Boards	Model			Diorama		Eauipment	
	4.3	3.2	9	18	6.3	16	1.6	9.5
หมวดการจัดแสดง - เกิด								
จากเรือนเครื่องผูกแสดงการคลอด	1	-	-	1	3	-	-	-
เรือนไม้แสดงเพลงกล่อมเด็กและการอยู่ไฟ	1	-	-	1	3	-	-	-
ไม้มงคลประจำทิศ	-	-	1	-	-	-	-	-
การตั้งชื่อ	-	1	-	-	-	-	-	-
หมวดการจัดแสดง – เติบโต								
ทรงผมเด็กไทย	1	4	-	-	-	-	-	1
การโกนผมไฟ - ผมงูก	1	-	-	-	-	1	-	-
ประเพณีสู่ขวัญ	1	-	-	-	-	1	-	-
บายศรีแบบต่างๆ	-	-	9	-	-	-	-	-
หมวดการจัดแสดง – เล่น								
ของเล่นเด็กไทยสมัยก่อน (บนบก - ในน้ำ)	1	8	4	1	-	-	-	-
การละเล่นเด็กไทย	1	-	-	-	9	3	-	1
เกมผู้ใหญ่	-	2	-	-	2	-	-	-
หมวดการจัดแสดง – บวช								
บวชเณร - บวชพระ	3	-	-	-	2	2	1	-
อัฐบริวาร - ตู้พระไตรปิฎก	1	10	2	-	-	-	-	-
อุปกรณ์การเรียน-อักษรไทย	1	5	-	-	-	-	-	-
สมาธิ วิปัสสนา	-	-	-	-	-	-	-	-
หมวดการจัดแสดง – แต่งงาน								
เครื่องดนตรีเกี่ยวสาว	1	3	-	-	-	-	1	-
ผ้า และการทอผ้า	1	-	1	-	-	1	-	1
การปลูกเรือน - เครื่องมือช่างก่อสร้าง	1	2	-	-	-	-	-	-
เบ้า - เหยียง - เครื่องประดับ	1	1	-	-	-	-	-	-
พิธีแต่งงาน	-	1	-	-	2	1	-	-

ห้องน้ำ - ส้วม ส้วมโบราณ อุปกรณ์ภายในห้องน้ำ	1	-	-	-	-	1	-	-
หมวดการจัดแสดง - การดำรงชีพ								
ไต้ถุนเรือน - ช่างศิลป์	1	6	-	-	-	1	1	-
ภายในครัวเรือน	1	-	-	-	-	1	-	-
อุปกรณ์ดักจับสัตว์(น้ำ - บก - ปีก)	3	-	-	-	-	6	1	-
ไร่ สวน อุปกรณ์ไม้สัตว์	-	-	-	-	-	1	-	-
ในนา เกียงนา พิธีที่เกี่ยวข้อง	-	-	-	1	-	2	-	-
ค้าขาย ตลาดสด	1	-	-	-	-	3	-	-
ยานพาหนะ เกวียน รถต่างๆ	1	1	1	1	-	1	-	-
หมวดการจัดแสดง - ป่วย								
อุปกรณ์เกี่ยวกับการใช้ยาสมุนไพร ยาหม้อ	1	-	1	-	-	-	-	-
ไสยศาสตร์ - น้ำมันต์ - สักยันต์	1	1	-	-	1	-	-	-
อุปกรณ์การแพทย์แผนโบราณ เฝือก ไม้เท้า	1	-	1	-	-	-	1	-
การนวดแผนไทย	1	-	-	1	-	2	-	-
เครื่องหอมไทย ห้องอบสมุนไพร	1	-	-	-	-	1	-	-
ห้องน้ำ - ส้วม	-	-	-	-	-	1	-	-
หมวดการจัดแสดง เสียชีวิต	-	-	-	-	-	-	-	-
ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับการตาย	3	-	-	1	-	2	-	-
รวม	32	45	20	7	22	31	5	3
รวมพื้นที่	137.6	144	180	126	138.6	496	8	28.5
รวมพื้นที่จัดแสดงงานทั้งหมด	1,363.4							

พื้นที่จัดแสดงงานรวม $104.7 + 1,363.4 = 1,468.1$ ตร.ม

4. ส่วนคลังพิพิธภัณฑ์ (MUSEUM STORAGE)

ส่วนคลังพิพิธภัณฑ์ (MUSEUM STORAGE) เป็นสถานที่ที่มีความมีการปรับอากาศ เพื่อควบคุมความชื้นเก็บวัตถุ ต้องคำนึงถึงความปลอดภัย สามารถติดต่อกับสวดอก โดยตรง กับส่วนแสดงงาน และส่วนบริการ ประตูเข้าออกควรกว้างไม่น้อยกว่า 2.40 เมตร สูงไม่น้อยกว่า 3.60 เมตร 25 % ของพื้นที่ ออกแบบรองรับ HEAVY LOAD ได้ประมาณ $1,000 \text{ kg/m}^2$ อยู่ในความดูแลของฝ่ายทะเบียน โดยหลักการแล้ว เมื่อมีวัตถุเข้ามาในพิพิธภัณฑ์ ต้องผ่านห้องทะเบียนก่อน เพื่อตรวจสอบ

สภาพและถ่ายรูป หากชำรุดเสื่อมสภาพต้องส่งเข้าห้องปฏิบัติการซ่อมสงวนรักษา ขณะที่ยังไม่จัดแสดง ต้องมีห้องสำหรับพักรักษา โดยฝ่ายทะเบียนต้องควบคุมการแกะและบรรจุหีบห่ออีกด้วย มีเนื้อที่เฉลี่ย ประมาณ 20 % ของเนื้อที่แสดงงาน แบ่งเป็น (STORAGE VAULT) ใช้เก็บวัตถุที่มีค่ามาก เช่น พระเครื่องที่สำคัญ เป็นต้น จะนำออกแสดงเมื่อมีโอกาสสำคัญเท่านั้น

4.1 ห้องคลังกลาง (CENTRAL STORAGE) แบ่งเป็นส่วนที่เก็บอย่างถาวร และส่วนเก็บเพื่อการ ศึกษา (STUDY COLLECTION) มีการจัดระบบ ทำทะเบียน จำแนกประเภทเป็นหมวดหมู่ เปิดบริการให้เข้าศึกษาค้นคว้าได้

4.2 ส่วนคลังค้นคว้า (STUDY COLLECTION) เป็นคลังวัตถุที่จัดไว้ใกล้กับส่วนทำงานของ ภัณฑารักษ์ เปิดให้ผู้ที่จะเข้ามาทำการศึกษา คือ ผู้เชี่ยวชาญ นักศึกษาชั้นสูง (SCHOLARS TEACHERS, ADVANCE STUDENTS) แยกไว้เพื่อให้ภัณฑารักษ์สะดวกในการศึกษาค้นคว้า วิจัย 25% ของคลังกลาง

ตาราง 10 ส่วนคลังพิพิธภัณฑ์ (MUSEUM STORAGE)

รายการพื้นที่ใช้สอย	ผู้ใช้			พื้นที่(ตร.ม)			อ้างอิง
	ประเภท	จำนวน	พื้นที่/คน	จำนวน	พื้นที่/หน่วย	พื้นที่รวม	
4. ส่วนคลังพิพิธภัณฑ์ (MUSEUM STORAGE)							
4.1 ห้องคลังกลาง (CENTRAL STORAGE)							
ห้องเก็บอุปกรณ์เครื่องใช้พื้นบ้าน	A1,B1	152	-	200000	-	367	(d)
ห้องพักรักษา	B1	-	-	1	73.4	73.4	(d)
4.2 ส่วนคลังค้นคว้า (STUDY COLLECTION)	B1	-	-	1	110	110	(d)
รวม						550.4	

5. ส่วนวิชาการ (CURATORIAL STAFF) เป็นส่วนทำงานของเจ้าหน้าที่ภัณฑารักษ์ ทำหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษา ค้นคว้า วิจัย ควรติดต่อได้กับส่วนของสำนักงาน และส่วนบริการด้านเทคนิค ต้องติดต่อได้โดยตรงกับห้องเตรียมการจัดแสดง

ตาราง 11 ส่วนวิชาการ (CURATORIAL STAFF)

รายการพื้นที่ใช้สอย	ผู้ใช้			พื้นที่(ตร.ม)			อ้างอิง
	ประเภท	จำนวน	พื้นที่/คน	จำนวน	พื้นที่/หน่วย	พื้นที่รวม	
5. ส่วนวิชาการ (CURATORIAL STAFF)							

ฝ่ายภัณฑารักษ์	B1	7	3	1	24	24	(a),(c)
ห้องศึกษาค้นคว้าวิจัย	B1	7	3	1	24	24	(a),(c)
ห้องน้ำ-ส้วม	B1	3	3	2	8	16	(a),(c)
รวม						64 ตร.ม	

6. ส่วนเทคนิค (TECHNICAL SECTION) แบ่งเป็น

6.1 ฝ่ายเทคนิค ปฏิบัติการสงวนรักษาวัตถุ ส่วนนี้ติดต่อกับภัณฑารักษ์ ห้องเตรียมงาน ห้องแสดงงาน ห้องคลัง

6.2 ฝ่ายจัดแสดง ดูแลโดยตรงด้านการจัดแสดงงาน

ตาราง 12 ส่วนเทคนิค (TECHNICAL SECTION)

รายการพื้นที่ใช้สอย	ผู้ใช้			พื้นที่(ตร.ม)			อ้างอิง
	ประเภท	จำนวน	พื้นที่/คน	จำนวน	พื้นที่/หน่วย	พื้นที่รวม	
6. ส่วนเทคนิค (TECHNICAL SECTION)							
6.1 ฝ่ายเทคนิค							
หัวหน้าฝ่ายเทคนิค	B1	1	16	1	16	16	(b),(c)
ช่างออกแบบ	B1	2	8	2	8	16	(b),(c)
ช่างภาพ	B1	1	6	1	6	6	(b),(c)
ช่างซ่อมบำรุง	B1	11	3	4	3	33	(b),(c)
ภัณฑนากร	B1	1	8	1	8	8	(b),(c)
ห้องน้ำ-ส้วม	B1	2	8	2	8	16	(a)
6.2 ฝ่ายจัดแสดง							
ห้องรับวัตถุ	B1	1	8	1	8	8	(c)
ห้องปฏิบัติการสงวนรักษา	B1	2	8	1	16	16	(c)
ห้องถ่ายภาพ	B1	1	16	1	16	16	(c)
ห้องปฏิบัติงานช่าง	B1	2	8	1	16	16	(c)
ห้องวัสดุ	B1	1	8	1	8	8	(c)
ห้องเก็บวัตถุ	B1	1	16	1	16	16	(c)
รวม						175	

7. ส่วนงานฝ่ายบริการ และธุรการ (ADMINISTRATIVE OFFICE) เป็นส่วนทำงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วยห้องทำงานของเจ้าหน้าที่แต่ละฝ่าย โดยมีทางเข้าออกไม่ปะปนกับผู้เยี่ยมชม ควรอยู่ในจุดที่สะดวกในการติดต่อของประชาชน และเจ้าหน้าที่ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับพิพิธภัณฑ์ สามารถติดต่อกับโถงทางเข้าใหญ่ได้สะดวก ประกอบด้วย

ตาราง 13 ส่วนงานฝ่ายบริการ และธุรการ (ADMINISTRATIVE OFFICE)

รายการพื้นที่ใช้สอย	ผู้ใช้			พื้นที่(ตร.ม)			อ้างอิง
	ประเภท	จำนวน	พื้นที่/คน	จำนวน	พื้นที่/หน่วย	พื้นที่รวม	
7. ส่วนงานฝ่ายบริการ และธุรการ (ADMINISTRATIVE OFFICE)							
7.1 ฝ่ายบริหาร							
ผู้อำนวยการ	B1	1	24	1	24	24	(a),(c)
รองผู้อำนวยการ	B1	1	21	1	21	21	(a),(c)
ผู้จัดการทั่วไป	B1	1	21	1	21	21	(a),(c)
เลขานุการ	B1	2	8.5	2	8.5	17	(a)
ส่วนรับรอง	A1,B1	5	2	1	10	10	(a)
ห้องประชุม	B1	15	2	1	30	30	(a)
ห้องน้ำ – ส้วม	B1	2	8	2	8	16	(a),(c)
7.2 ฝ่ายธุรการ							
หัวหน้าฝ่ายธุรการ	B1	1	12	1	12	12	(b)
เจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการ-สารบรรณ	B1	1	8	1	8	8	(a),(c)
เจ้าหน้าที่ฝ่ายฝ่ายการเงิน-บุคคล	B1	1	8	1	8	8	(a),(c)
เจ้าหน้าที่ฝ่ายสถิติ-วิเทศสัมพันธ์	B1	1	8	1	8	8	(a),(c)
เจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารสถานที่	B1	1	8	1	8	8	(a),(c)
เจ้าหน้าที่บัญชี	B1	2	8	2	8	16	(a),(c)
ห้องน้ำ – ส้วม	B1	2	8	2	8	16	(a),(c)
7.3 ฝ่ายทะเบียน							
นายทะเบียน	B1	1	12	1	12	12	(b)
เสมียน	B1	3	8	3	8	24	(a),(c)
ห้องพักรับส่ง	B1	1	3	1	10	10	(c)
ห้องเก็บเอกสาร	B1	1	3	1	6	6	(c)

ส่วนแกะและบรรจุหีบห่อ	B1	-	3	1	10	10	(c)
ฐานรับของและหีบห่อ	B1	-	3	1	10	10	(a),(c)
ห้องเก็บของ	B1	-	3	1	6	6	(a),(c)
ห้องน้ำ - ล้าง	B1	2	8	2	8	16	(a),(c)
7.4 ฝ่ายรักษาความปลอดภัย							
ห้องเจ้าหน้าที่รักษาการณ์	B2	1	12.8	2	12.8	25.6	(a),(c)
ห้องกุญแจ	B2	1	4	1	4	4	(a),(c)
ห้องยาม-โทรทัศนังจรปิด	B2	1	3	1	24	24	(a),(c)
7.5 ฝ่ายบริการทั่วไป							
ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว	B2	4	4	4	4	16	(a),(c)
ห้องพักคนงานแม่บ้าน	B2	3	2	1	6	6	(a),(c)
คนสวน	B2	2	2	1	4	4	(a),(c)
ห้องน้ำ-ล้าง	B2	2	8	2	8	16	(a),(c)
รวม						404.6	

ตาราง 14 สรุปรายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบทางสถาปัตยกรรม

ส่วนพื้นที่	พื้นที่ (ตร.ม)	คิดเป็นพื้นที่โครงการ(%)
1. ส่วนบริการสาธารณะ	2,950.30	47.88 %
2. บริการการศึกษา	549.30	8.91 %
3. ส่วนจัดแสดง	1,468.10	23.83 %
4. ส่วนคลังพิพิธภัณฑ์	550.40	8.93%
5. ส่วนวิชาการ	64.00	1.04%
6. ส่วนเทคนิค	175.00	2.84%
7. ส่วนงานฝ่ายบริการและธุรการ	404.60	6.57%
รวมพื้นที่โครงการ	<u>6,161.70</u>	<u>100%</u>